
ήθη έθιμα παράδοση: **"Προξενιό ή συνοικέσιο"** στο χωριό Βρύσες, δήμου Τριφυλίας νομού Μεσσηνίας.

Για να γίνει ένας γάμος έπρεπε πρώτα να γίνουν κάποιες συζητήσεις, κάποιες συμφωνίες, να επικυρωθούν ύστερα οι συμφωνίες αυτές με κάποια επισημότητα και μετά να γίνει ο γάμος. Έτσι έχουμε πρώτα τα προξενιά ή συγκέσια (συνοικέσια), μετά η αρραβώνα και τελευταία ο γάμος.

Επειδή τα ήθη ήσαν πολύ αυστηρά (ανατολικές συνήθειες), χριστιανικά, κατεστημένο το λέμε σήμερα, η κοπέλα δεν επιτρεπόταν να κάνει γνωριμίες με αγόρια ούτε και το αγόρι με κοπέλες. Εάν κάτι τέτοιο συνέβαινε, δημιουργούνταν πολλά προβλήματα και στους δύο. Προβλήματα ηθικής, οικογενειακή προσβολή και πολλές φορές κατέληγαν και σε φόνους.

Είχε καθιερωθεί το **προξενιό**, το **συνοικέσιο**. Ο πατέρας έκρινε αν η κοπέλα ήταν κατάλληλη για γυναίκα του υιού αφού πρώτα λάμβανε υπόψη και τα οφέλη από το γάμο, δηλαδή την **προίκα**.

Τα υπολόγιζε λοιπόν όλα, ποιο χωράφι θα ζητήσει, ποιο αμπέλι, πόσες ελιές, πόσα χρήματα κ.λ.π. και αποφάσιζε να κάνει προξενιό, δηλαδή να ζητήσει την κοπέλα από τον πατέρα της.

Αν ο πατέρας του νεαρού ήταν αποφασιστικός, συναντούσε ο ίδιος τον πατέρα της κοπέλας και έκανε την πρόταση, άλλως έστελνε τον προξενιτή. Ο προξενιτής ήταν ο μεσάζων και ως επί το πλείστον ήταν γυναίκα, «η προξενήτρα». Η **προξενήτρα** ή ο **προξενιτής** έκ

αναν τις επαφές, τις προτάσεις και αν συμφωνούσαν με τους γονείς της υποψήφιας στα όσα ο πατέρας του νεαρού πρότεινε, όριζαν την συνάντηση των γονιών των δύο νέων για να γίνουν και οι επίσημες συζητήσεις.

Η συνάντηση γινόταν στο σπίτι της υποψήφιας κοπέλας και συνήθως το βράδυ αργά, να μην τους καταλάβουν οι γείτονες. Το ίδιο περίπου γινόταν όταν ο ένας από τους υποψήφιους ήταν από άλλο χωριό.

Από το πρωί της ημέρας που είχε ορισθεί η συνάντηση άρχιζαν οι προετοιμασίες για την υποδοχή του υποψήφιου πεθερού και για το τι θα εσερβίρετο. Η μάνα της κοπέλας ήταν όλο συμβουλές, έλεγε στην κόρη της να φορέσει το τάδε φόρεμα, να χτενιστεί έτσι, να κάθεται έτσι, να κοιτά τον υποψήφιο πεθερό στα μάτια όταν του μιλάει και μετά να κοιτά κάτω χαμηλά, να μην γελά πολύ αλλά μόνο να χαμογελά. Να σερβίρει πρώτα τον πεθερό. Έτσι να χαιρετά το ποτήρι κλπ. Όλες αυτές τις συμβουλές και πολλές άλλες επαναλάμβανε συνέχεια η μητέρα της νύφης μέχρι που τα μάθαινε ποιήμα. Ακόμη της μάθαινε και με τι λόγια θα καλωσόριζε τους ξένους, τον υποψήφιο πεθερό για να κάνει εντύπωση.

Όταν έφτανε η ώρα και ερχόταν ο υποψήφιος μαζί με τον προξενητή, έβγαινε ο πατέρας της κοπελιάς και τους υποδεχόταν. Η μητέρα τους υποδεχόταν στην πόρτα του σπιτιού, αφού περνούσαν όλοι μέσα και κάθιζαν, μετά από λίγο παρουσιαζόταν η κοπέλα, τους χαιρετούσε καλωσορίζοντάς τους και καθόταν στη θέση που της είχε πει η μητέρα της. Αφού γίνονταν τα σχετικά σερβιρίσματα, πάντα από την νύφη, αποσύρονταν όλοι, μητέρα και νύφη, και οι δύο συμπέθεροι με τον προξενητή έμπαιναν στις συζητήσεις.

Το βράδυ αυτό όλα τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας και ιδίως οι αδελφές της κοπέλας είχαν εξαφανιστεί ή πήγαιναν στο στάβλο ή κλειδώνονταν σε κάποιο δωμάτιο και ούτε που μιλούσαν καθόλου.

Αρχιζε λοιπόν τη συζήτηση ο πατέρας του παλικάριου :

- Πουλές μωρέ Κωνσταντή, όπως μου είπε και η αφεντιά της απ' εδώ -και έδειχνε την προξενήτρα ή προξενητή, ότι είσαι και εσύ σύμφωνος να γίνουμε συγγενείς, λέω να συζητήσουμε για την προίκα. Επειδή είναι δύσκολη η ζωή πρέπει να βοηθήσεις περισσότερο και εσύ την κόρη, γι' αυτό λέω να δώσεις αυτό το χωραφάκι, το τάδε αμπελάκι, τόσες ελίτσες και για να ξεκινήσουν καλά τα παιδιά να δώσεις και τόσες χιλιάδες δραχμές.

Ο πατέρας της κοπέλας απαντούσε με τα δικά του λόγια. Μουδιασμένα κάπως, αν αυτά του ζητούσαν ήσαν πολλά.

- Άκου να σου ειπώ Παναγιώτη, εγώ λέω να δώσω το μισό χωράφι, στο τάδε σημείο και το κομμάτι εκείνο το αμπελάκι (πέντε στρέμματα) στην τοποθεσία την τάδε, πέντε - έξι ελιές, μια αγελάδα, δυο - τρεις γίδες, εξήντα κιλά λάδι και δυο - τρία πεντακοσάρικα, γιατί όπως ξέρεις έχω κι' άλλα παιδιά να μην τα αποκληρώσω.

Προξενιό ή συνοικέσιο "Τριφυλία-Μεσσηνία"

Συντάκτης: Σουλιμιώτης Αλέκος

Έτσι κάπως γινόταν η συζήτηση και βρισκόταν η συμφωνία, έδιναν τα χέρια, έπιναν τα ποτηράκια τους και όριζαν την ημέρα των αρραβώνων, έπιναν πάλι ένα ποτήρι λέγοντας «**άντε η ώρα η καλή**

».

πηγή: από το βιβλίο "Βρύσες Τριφυλίας" του Αλέκου Σουλιμιώτη